

מבעד למסיה שעורים בהסתכלות

זה לעומת זה עשה
"דאר-היום":
בשעה שפועלי
הרפוס קמו והכריזו
כי העתו הדי

להופיע מראשון למאי, בה בשעה הלכו עורכי
העתון וסדרו בעצמם את הגליון...
מטעם הרבנית הראשית של אחה"ע
תקנו המסדרים שלנו לומר בחג הזה "זמן
חרותנו", ולא זאת אלא שערכו גם סדר שני
של "גלות" לבעליהם והכריזו בטולימלאכה
גם בתולהמועד של "פערווייטמאי"... ולכבוד
יום טוב שלהם, הם מטילים בחוצות ה"סולל".
כ"פריצים גמורים", לכושים הדר "מכות
רצח" כעורכים אמתים, ובשעת מנתה הם
לומדים מפי רבותיהם ומנהיגיהם
"בארץ הצבי" פרק בהלכות "שבת". אמר
ה"בחר-הועצער": על שלשה דברים
העולם עומד, על התורה של לנין וטרועקי,
על העבודה ביד ולא במכונות ועל גמילות
חסדים של קפת השביתת... ומיד אחר סעודה

הם מברכים על המזון ועל הקלקלה! בלא
"מזומן" כמובן, ואומרים כלם בכונה גדולה:
הרחמן, הוא ינחילנו יום שכלו "שבת"...!
והעורכים שלנו עושים שבתם חול, כדי
שלא יצטרכו לבריות הללו, דהיינו כיצד?—
פושטים את צוארונם ועניבתם וכל כלי-
הכודגניות שלהם ולובשים כלם איצטלא-
דמדרגן מפשילים כמחילה את השרוולים
עד למרפק, ועוסקים ב"עבודה עצמית".
ועורכנו הראשי עומד בכבודו ובעצמו
ומתנועע על תיבת-האותיות כנחמיה בשעתו:
בידו האחת עושה במלאכת הכתיבה ואחת
מחזקת בצבת לסדור האותיות, לקיים קח
שנאמר: קריינא דאיגרתא איהו ליהוי
סדרן קא! המגיה מויע אלמליה משגיה
והכל אתי— ספיר...2). איך אמרה מרם
קווליני ב"רומן"?— "זה היה נורא
מענין!"
וגם אני זכיתי הפעם להיות "הבחור"
הועצער" וסדרתי בעצמי ב"ה את שעורי
זה במכונה— מעשי ידי להתפאר! תמיד
הייתי מסתכל מבעד-למסוה
המסדרים מאחורי גבם וקצת את

המלאכה, וכיחוד את השבושים... איני יודע
עדיין להבחין היטב בין "פא" ל"בית", בין
"נון" ל"גמל" ואפילו בין אלפין לעייניו...
מספרים כי החכם הרמ"פ ז"ל כתב פעם
לאודיסא בשעת מלחמתו הידועה בירושלם
כי פלוני מתחמם לעורה של הרבנית
וכשהעירו לו על הא' שנתחלפה בע" אמר:
בדיעבד, ישאר כך... וישנו אותיות הכאות
לפעמים "שלא כדרכו", האמינו לי רבותי, כי
ראיתי בעיני במחזור של ראשהשנה נרפס
באותיות גדולות של קידוש-לבנה "הלמד"
במקום "המלך", ויכול אני לערוב לכם כי לא
נתקע חלילה בגרונו של החזן...
וגם אצלי קרה היום מקרה לא טהור:
במקום שלום יצא "חלום"— ובמקום מסדרים
—"מסרבים"... וח' ירחם!
אין אני בקי כ"כ בכל הסכסוכים שבין
פועלי "הסולל" ואולם לאחר שקראתי את
"הגלוי דעת" שלהם ב"ה" שמעתי קצת
מאחורי הפרגון, לא הרבר לסוד
בינינו, מה שמתלחשים ביניהם העורכים
לשכח-השאין, נדמה לי כי כל הענין הזה
הוא בבחינת מלחמת העגלונים ברכבת...
מספרים כי בשעת בנין הרכבת החג'ויות

בהיפה, קמו בעלי-העגלות ועשו ביניהם
קנוניא לעכב את מסלת-הברזל, וגם שלהו
תלגרמי מחאה לבירות ולקושטא על קפוח-
פרנסה וכיוצא בזה, ובכ"ז פסי-ברזל נמתחו,
רכבי-ברזל הובלו, בית-נתיבות חדש נצנץ
בעגלא ובזמן קריב ונתלה גם פעמון גדול, ועל
גבי הכתל נקבעה עד היום הזה טבלא גדולה:
תחנת חיה, ודבר אל העצים ואל
האבנים! יש אומרים כי אחדים מהבריונים
שלהם נסו להסתתר מאחורי הרכבת בשעת
המסע כדי לעכב את העגלות, אבל הקטר
צפצף להם וברח... ודורשיר-שומות מצאו כי
מאז ועד עתה נתרבה מספר העגלונים הודות
לרכבת...
נשיצאתי... וע זה מאספת המועדון
של העם-אים, נגש אלי עורך צעיר השולח
עות מ"זמן" ל"זמן" בלונדון, וספר לי כי
בקראו בעתון "הארץ" את הידיעה כי דאר-
היום "חרל" מחופיע מראשון למאי, מהר
והידיע זאת במיברק, כי מי זה לא יאמין
לעתון "הגון" כזה, ו"חברד" מית— תאמין!
ועד שלא הספיק לגמר את התלגרם הופיין
לפניו הגליון מיום שני למאי...
באותה שעה נזכרתי מעשי בוקן ר' מנדלי

שבא פעם לבקר את מערכת ה"זמן" ומצא
שם את הסופר הישיש יחושע מזח
שהיה נהג במיליד-בדיחותא למרות זקנתו
המופלגת. לאחר שנכנסו שני הסופרים
בשיחה אמר לו ר' מנדלי: מקנא אני גך
אך ברבר אחר, אם תמות הלילה, ויבואו
להספידך בעתון עבדי כמו למשל ה"זמן"—
מיד ימצא המספיד "ראש" להספדו ודוקא
מתתנ"ד... מדברני הנביא ישעיה: אוי!
רבותי, אין מזח עוד!...
מזח לא חשב הרבה וענה לו:
— אל לך לקנא בי, ר' ש' ש' יעקב
(זה היה שמו של מנדלי מ"ס); כי בזה טוב
הלקד מחלקי בעולם הבא. הן בשבילך יש
פסוק — מעולם הפסוקים: ש' ש' ש'
ש' ו' א' י' ש' ש' ש'...
ומחמת שהיוב ערבי-שבת הקצר אצלנו,
המלאכה מרובה ובעל-הבית הוחק, וידי ופני
מלובלכות בדיו ועופרת שחורה וחושש אני
שלא לא תכירני עוד אשתי חלילה הנני
מקצר הפעם, ואי"ה לאחר "יום-טוב" ובע"ש
הבעל"ט לכשיסדרו המסדרים את סנסוכיהם
בכייטוב אוסיף כהנה וכנהה — ודוקא
במכונה...
עז מות.
1) כלכלה קרו
2) שפיר קרי— טעות העורך, כלומן
הור-הועצער"...